

"ELEKTROMANYETİK KİRLİLİK" OLGUSU VE YAPILMASI GEREKENLER

Ülkemizde cep telefonları baz istasyonlarının yerleşim birimleri içerisinde kurulmasına, yüksek gerilim hatlarının (YGH) konutların çok yakınından geçmesine itirazları içeren davaların sayısı artmaktadır. Tüm ülkelerin iyonlaştırmayan Radyasyon Merkezleri ya da Laboratuvarları 0-300 GHz radyasyondan korunma kılavuzları yayınlamışlardır ve bu raporlar her yıl yeniden gözden geçirilmektedir. Hükümetler bu konularda araştırma yaptırmakta, bir araya gelerek sonuçlarını tartışıp buna göre yeni yasal yaptırımlar koymaktadırlar. İyonlaştırmayan radyasyona ilişkin yaptırımlar İsviçre, Macaristan, Yeni Zelanda, İtalya ve 22 Mayıs 1996'da Almanya'da yasalaşmıştır. ICNIRP (International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection), WHO tarafından resmen NGO (Non Governmental Organization) olarak tanınmaktadır. ICNIRP'nin İyonlaştırmayan Radyasyondan korunmaya ilişkin yönetmelikleri Avrupa Birliği (EU) tarafından Birliğe üye ülkelere uyulması gerekli standartlar olarak kabul edilmiştir. Ülkemizde ise

çalışma alanı iyonlaştırmayan radyasyon olan ulusal bir merkez ya da ölçüm laboratuvarı ne yazık ki bulunmamaktadır. Bu merkezin kurulmasına ilişkin Dr. Nesrin Seyhan'ın iki yıldır devam eden çalışmaları maalesef henüz sonuçlanmamıştır.

Kısa ve uzun vadede neler yapılmalıdır:

Ülkemizde Ulusal Noniyonizan Radyasyon Kurumu (UNRK) bağımsız bir bilimsel kuruluş olarak en kısa sürede kurulmalıdır. Bu kuruluş Türkiye'nin noniyonizan (iyonlaştırmayan) radyasyondan korunma politikasının oluşturulmasında hükümete ve yerel yönetimlere önerilerde bulunmalıdır.

UNRK bünyesinde noniyonizan radyasyon ölçüm laboratuvarları oluşturulmalıdır.

Ulusal noniyonizan radyasyon standartları Uluslararası Noniyonizan Radyasyon Koruma Komitesi (ICNIRP) limitleri ile uyumlu olarak oluşturulmalıdır.

UNRK, baz istasyonlarının maruziyet şartlarının uluslararası güvenlik sınırlarına aşım aşmadığını denetleyen kurum olmalıdır.

UNRK, elektromanyetik alanların sağlığa etkileriyle ilgili güncelleştirilmiş bilgileri halka ulaştırmalıdır.

UNRK, Ulaştırma, Enerji, Çevre, Sağlık ve Çalışma Bakanlıklarıyla noniyonizan radyasyondan korunmaya ilişkin gerekli protokolleri oluşturmalıdır.

UNRK, cep telefonu üreticisi ve işletici (operatör) firmaların noniyonizan radyasyon AR-GE birimlerinin kurulması ve denetlenmesinden sorumlu olmalıdır.

Hükümet elektromanyetik alanların sağlık etkilerini araştırarak bağımsız bilimsel araştırmalar için ABD ve Avrupa ülkelerinde olduğu gibi bütçe ayırmalıdır.

Öğr. Gör. Ayşe G. CANSEVEN
Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi
Biyofizik Anabilim Dalı

1) Dünya Sağlık Örgütü -
Uluslararası Elektromanyetik Alan Projesi'ne Dahil Olan Ülkeler : Arjantin, Avustralya, Avusturya, Belçika, Kanada, Çek Cumhuriyeti, Finlandiya, Fransa, Almanya, Macaristan, Endonezya, İsrail, İrlanda, İtalya, Japonya, Kuveyt, Malezya, Hollanda, Norveç, Polonya, Rusya Federasyonu, Slovenya, Güney Afrika, İsveç, İsviçre, Birleşik Arap Emirlikleri, İngiltere, Amerika Birleşik Devletleri, Bahreyn, Brezilya, Bulgaristan, Çin, Hırvatistan, Kıbrıs, Danimarka, İran, Güney Kore, Lüksemburg, Malta, Meksika, Singapur, İspanya, Hong Kong

2) Dünya Sağlık Örgütü -
Uluslararası Elektromanyetik Alan Projesi ile işbirliği içinde olan Kuruluş ve Merkezler:

KURULUŞLAR

1. ICNIRP (International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection)
2. IARC (International Agency for Research on Cancer)
3. ILO (International Labour Office)
4. ITU (International Telecommunication Union)
5. UNEP (United Nations Environment Programme)
6. EC (European Commission)
7. IEC (International Electrotechnical Commission)
8. NATO (North Atlantic Treaty Organization)

MERKEZLER

1. NRPB (National Radiological Protection Board, UK)
2. BfS (Bundesamt für Strahlenschutz, Germany)
3. Division of Life Sciences, FDA, USA (Food and Drug Administration)

4. ERRD (Environmental Risk Research Division, Japan)
5. KI (Karolinska Institute Of Environmental Medicine, Sweden)
6. NIEHS (National Institute of Environmental Health Sciences, USA)
7. NIOSH (National Institute of Occupational Health, USA)
8. Air Force Research Laboratory, USA

DİĞER ENSTİTÜLER

ICR: International Centre for Radiopathology (France)
GNRPC: German National Radiation Protection Commission (Germany)
NIFRT: Netherlands Institute for Radiation Technology(The Netherlands)
RPB: Radiation Protection Bureau (Environmental Health Directorate Health Protection Branch, Canada) ◀

